

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 235/2017 cu privire la
înregistrarea genetică judiciară

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 235/2017 cu privire la înregistrarea genetică judiciară a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 235/2017 cu privire la înregistrarea genetică este elaborat în scopul executării punctului 33, capitolul 24 - „Justiție, Libertate și Securitate”, Cluster 1. „Valori Fundamentale” din Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025. Proiectul transpune prevederile capitolului I și capitolul II (pct. 1) din Rezoluția Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind schimbul de rezultate ale analizelor ADN (2009/C 296/01), CELEX: 32009G1205(01)
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Schimbul internațional de rezultate ale analizelor ADN constituie un instrument esențial în prevenirea, descoperirea și investigarea infracțiunilor grave, în special în context transfrontalier. Rezoluția Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind schimbul de rezultate ale analizelor ADN impune utilizarea unui set comun de markeri, standardizați la nivel european, folosiți pentru compararea analizelor ADN între state. La fel, statele trebuie să folosească tehnologia ADN testată și aprobată științific, în conformitate cu lucrările Grupului de lucru pentru ADN al Rețelei europene a institutelor de științe criminalistice (ENFSI). În prezent, Legea nr. 235/2017 cu privire la înregistrarea genetică judiciară nu conține reglementări suficiente privind: <ul style="list-style-type: none">
- utilizarea markerilor genetici standardizați la nivel european;
- condițiile juridice ale schimbului automatizat de date genetice;
- delimitarea clară între markerii utilizați în scop de identificare judiciară și cei care pot furniza informații sensibile privind caracteristici ereditare. Adoptarea proiectului este necesară pentru: <ul style="list-style-type: none">
- respectarea angajamentelor Republicii Moldova în procesul de apropiere de acquis-ul Uniunii Europene;
- facilitarea cooperării internaționale în domeniul criminalistic;
- prevenirea riscurilor de încălcare a dreptului la viață privată și la protecția datelor cu caracter personal.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul de lege are ca scop armonizarea cadrului normativ național cu standardele Uniunii Europene în domeniul schimbului de rezultate ale analizelor ADN în scopuri judiciare, prin transpunerea Capitolului I și Capitolului II (pct. 1) din Rezoluția Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind schimbul de rezultate ale analizelor ADN (2009/C 296/01). Obiectivele principale ale proiectului de lege sunt:

- crearea unui **cadru legal clar și coerent** pentru schimbul internațional de rezultate ale analizelor ADN;

- asigurarea **interoperabilității tehnice** a sistemelor naționale de profilare ADN cu cele ale statelor membre ale Uniunii Europene;

- garantarea **protecției datelor cu caracter personal** și prevenirea utilizării markerilor genetici care pot furniza informații despre caracteristici ereditare;

- definirea și utilizarea **setului standard de markeri genetici** în conformitate cu Sistemul standard european (ESS). Setul standard de markeri genetici utilizați pentru schimbul de rezultate ale analizelor ADN vor fi stabiliți prin hotărâre de Guvern.

În esență, proiectul de lege prevede:

- completarea art. 2 din Legea nr. 235/2017 cu noțiuni esențiale utilizate în Rezoluția Consiliului privind schimbul de rezultate ale analizelor ADN (2009/C 296/01), precum: marker ADN, locus genetic, profil genetic, rezultat al analizei ADN, Sistemul standard european (ESS), marker ESS, rezultat al analizei ESS, probe biologice și schimb automatizat de date genetice;

- introducerea unui nou articol - art. 7¹ în conținutul Legii nr. 235/2017, care reglementează expres schimbul internațional de date genetice, stabilind: scopul schimbului de date, utilizarea exclusivă a setului de markeri standardizați la nivel european și aprobați prin hotărâre de Guvern, condițiile în care pot fi furnizate rezultatele obținute prin markeri suplimentari, obligația autorităților competente de a asigura actualizarea markerilor și interoperabilitatea tehnică.

Proiectul de lege transpune noțiunile generale și cadrul juridic de bază privind schimbul de rezultate ale analizelor ADN prevăzut în Rezoluția Consiliului din 30 noiembrie 2009. Celelalte prevederi ale Rezoluției, ce țin de caracterul tehnic al schimbului de date, urmează a fi transpuse și detaliate în proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 236/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea materialului biologic.

Suplimentar, se propune modificarea lit. a) art.8 din Legea 235/2017, cu expunerea în următoarea redacție: „persoanele bănuite/invinuite și/sau inculpate de săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave, grave, deosebit de grave și excepțional de grave;”.

Această modificare introduce o delimitare clară și exhaustivă a categoriilor de persoane pentru care poate fi dispusă prelevarea probelor biologice în vederea analizei ADN. Elementul de noutate constă în înlocuirea sintagmei vagi din textul actual cu o formulare bazată pe criterii explicite de gravitate a infracțiunii, în concordanță cu clasificarea prevăzută de Codul penal.

Totodată, se propune modificarea art. 9 din Legea 235/2017, și anume:

- la alin. (2) și (13) textul „de pe lângă Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale” se exclude. Această modificare are ca scop actualizarea terminologiei, eliminarea suprapunerilor legislative și clarificarea procedurii de prelevare a materialului biologic;

- cu referire la abrogarea alin.(8) se menționează că procedura privind lipsa acordului este deja reglementată exhaustiv de Codul de procedură penală. Abrogarea reduce riscul contradicțiilor între legea specială și Codul de procedură penală.

- introducerea alineatului (12¹) este justificată de necesitatea clarificării procedurii de prelevare a materialului biologic de la persoanele prevăzute la art. 8 lit. a) și eliminarea blocajelor administrative identificate în practica organelor de urmărire penală, a subdiviziunilor poliției, a instituțiilor penitenciare și a unităților medico-legale. În forma actuală, legea nu reglementează explicit competența directă a instituțiilor abilitate să efectueze prelevarea, ceea ce generează situații în care procedura este amânată sau nu are loc, din cauza solicitării unor notificări suplimentare din partea organelor de urmărire penală sau a instanțelor.

Prin stabilirea expresă că prelevarea poate fi realizată fără nicio notificare prealabilă, modificarea:

1) elimină întârzierile nejustificate în efectuarea prelevării, asigurând o reacție promptă și eficientă în cauzele penale, inclusiv în situațiile cu risc operațional sporit sau cu un număr mare de persoane implicate;

2) clarifică competențele instituțiilor (Inspectoratul General al Poliției, instituțiile penitenciare, Centrul de Medicină Legală), evitând interpretările divergente și responsabilizând direct personalul calificat să execute procedura în limitele atribuțiilor stabilite;

3) creează un cadru procedural uniform pentru toate subdiviziunile MAI și instituțiile penitenciare, ceea ce contribuie la consolidarea sistemului național de înregistrare genetică și la creșterea ratei de introducere a profilurilor ADN în Registru;

4) alocă sarcina operațională instituțiilor cu competență și personal instruit, eliminând necesitatea unor intervenții suplimentare ale organului de urmărire penală sau ale instanței, a căror implicare este deja reglementată de Codul de procedură penală în cazurile de refuz;

5) asigură continuitatea procesului de prelevare, inclusiv în mediul penitenciar, unde întârzierile procedurale afectează în mod direct calitatea și oportunitatea introducerii datelor în Registrul de stat al datelor genetice;

6) aliniază procedura națională la standardele europene și la bunele practici internaționale (ENFSI, Interpol), în care prelevarea ADN de la bănuți, învinuți și inculpați se realizează automat în baza legii, fără formalități suplimentare. Prin eliminarea acestor formulări perimate, textul se aliniază cadrului instituțional în vigoare și se asigură coerență la nivelul reglementărilor.

În esență, introducerea alin. (12¹) permite stabilirea unei proceduri clare, eficiente și nefragmentate, în care personalul abilitat își poate exercita competențele fără dependențe administrative care, în practică, generează întârzieri și neuniformități în aplicarea legii.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu au fost identificate

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul va avea un impact pozitiv asupra activității autorităților publice competente, în special a organelor de urmărire penală și a instituțiilor criminalistice, prin:

- crearea unui cadru legal clar pentru schimbul internațional de date genetice;
- sporirea eficienței cooperării internaționale;
- uniformizarea practicilor de utilizare a markerilor ADN conform standardelor europene.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Sub aspect financiar, proiectul nu necesită cheltuieli suplimentare din bugetul de stat, cheltuielile se vor efectua din contul alocațiilor prevăzute în aceste scopuri în bugetele instituțiilor implicate, precum și din alte surse conform legislației.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul de lege nu are impact direct asupra sectorului privat, întrucât reglementează exclusiv activitatea autorităților publice în domeniul schimbului internațional de date genetice în scopuri judiciare.

4.4. Impactul social

Impactul social este unul pozitiv, contribuind la creșterea eficienței investigațiilor penale și consolidarea securității publice

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Schimbul de informații implică schimbul de date cu caracter personal, care se efectuează cu respectarea reglementărilor naționale și europene privind cerințele față de securitatea datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
<p>Proiectul de lege transpune Capitolului I și Capitolului II (pct. 1) din Rezoluția Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind schimbul de rezultate ale analizelor ADN (2009/C 296/01).</p> <p>Proiectul de lege conține norme ce reglementează schimbul internațional de date genetice.</p> <p>Actul UE prenotat nu a fost transpus anterior în legislația națională, motiv pentru care se propune transpunerea primară a acestora.</p> <p>Proiectul de act normativ și Tabelul de concordanță sunt elaborate potrivit rigorilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârii Guvernului nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.</p> <p>Articolele transpuse sunt reflectate în Tabelul de concordanță anexat la prezenta Notă de fundamentare.</p> <p>Proiectul de lege va fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE, conform art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>Informația privind rezultatele expertizei de compatibilitate cu legislația UE vor fi incluse în Sinteza la proiect, urmare a recepționării raportului din partea Centrului de Armonizare a Legislației.</p>
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
<p>Lista actelor juridice ale UE pentru care se creează cadrul juridic intern necesar în vederea implementării:</p> <p>Rezoluția Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind schimbul de rezultate ale analizelor ADN (2009/C 296/01)</p> <p>Argumente pentru justificarea necesității adoptării proiectului de lege, în vederea implementării legislației UE.</p> <p>Adoptarea reglementărilor incluse în proiectul de lege va facilita schimbul de informații între Republica Moldova și alte state pe segmentul rezultatelor analizelor ADN.</p>
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
<p>În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe site-ul web oficial al Ministerului Afacerilor Interne (www.mai.gov.md), directoriul „Transparența”, secțiunea „Consultări publice” și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md, a fost publicat anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 235/2017 cu privire la înregistrarea genetică judiciară și este disponibil la link-ul: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15783.</p>
7. Concluziile expertizelor
<p>În conformitate cu art. 36 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul urmează a fi supus expertizei juridice și anticorupție.</p>
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
<p>Urmare aprobării proiectului de lege, urmează a fi modificat Regulamentul privind gestionarea materialului biologic, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 236/2020.</p>

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Urmare a adoptării proiectului de lege, se impune modificarea Hotărârii Guvernului nr. 236/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea materialului biologic. Regulamentul prenotat va fi completat cu prevederi care vor oferi posibilitatea schimbului de rezultate ale analizelor ADN și va include setul minim de markeri obligatorii pentru schimbul internațional.

Ministru al afacerilor interne

Daniella MISAIL-NICHITIN